

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupljeni in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K.

Zenite ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znakma za odgovor.

Upravnihov „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Kraljova ulica št. 5, priljubo. — Telefon št. 304.

Reka u italijanski pesti.

Italija se je zajedla v Reko. Vse mesto, pristanišče, promet, vse je odvisno zgolj od nje. Neodvisna reška država je povsem odvisna od Italije.

Strašno je gospodarila doslej Italija na Reki. Svojim ljudem je pustila, da so delati, kar so hoteli. Imetje mesta jim je bilo na pozljubno razpolaganje, plenili so, ropali, in preslavni D' Annunzio, ki je prišel na Reko z malim kovčegom, je odšel obložen s težko nazabitimi številnimi zaboji. Vse reško bogastvo je izginilo, blagajne so prazne. Pa kako brez potrebe so trtili denar. Raznih uslužbencev je bilo na Reki nad 3700. Na vsak par ljudi en javni nameščenec. Ogromni stroški, v večini nepotrebeni. Ali Italija je potrebovala tlačiteljev domačega reškega prebivalstva, da ni moglo priti do svoje besede. Da je držala Rečane še bolj k tloru, je zelo razsežno podpirala razne elemente. Nič več in nič manj nego devet milijonov krov reške valute potem pa še posebej za nezaposlene 700.000 lir je izplačala Reka tem kom treh let na podporah, 60.000 lir na mesec. Sedaj ima Italija v rokah vsa mestna podjetja, zasedla je pristanišče in železnice, in reški dohodki se imajo iztekat v roki njenih uradnikov na Reki. Italija pravi: jaz sem potrošila za Reko nad eno miljardo in pol lir, jaz sem omogočila neodvisnost Reke. Zato pa hoče Italija odškodnino. Reka jo mora plačati.

Skrajno težke so razmere na Reki. Domače ljudstvo si išče izhoda iz teh žalostnih razmer in sanja o takojšnjih korenitih izpremembah v upravi neodvisne svoje države, hrepeni po prometu in delu, da bi pristanišče in industrija oživila, ali italijanski državni može pravijo: le ne se prenagli! In Italija se res ne misli prenagli, marveč hoče ostati na Reki. V sedanjih razmerah pa se je tudi vsi, eni boli drugi manj odkritosrčno, kljanajo do tal. Zanella kriči: »Evviva l'Italia!« skupno s fanatičnimi Bellasichem, in zastopnik reškega trgovstva Wurzer, ki je predsednik trgovskega društva, je v svojem govoru v skupščini naglašal vdanostna čutstva trgovskega sloja do velike italijanske domovine.

Ivan Podraž:

Slike z naše rivijere.

(Z zleta jugoslovenskih novinarjev v Dalmacijo.)

Od Bakra do Splita.

Krasno jutro v pozrem avgustu je objemalo kvarnerški zaliv, ko se je ustavil vlek na postaji pred Bakrom.

Pred nami onstran zaliva ponosna Učka, pod njo Lovrana, Opatija, Vodovško, tamgori Kastav, Matulje in tako naprej do Kantride in Reke. Imena znana in sveta vsakemu Jugoslovenu. Nemo nas je pozdravljal Krik in za njim nesrečni Cres . . .

Kakšna sprememb, odkar sem gledal zadnjič na Učko! V oktobru pred prevratom sem se vozil s tovaršem Čehom iz Opatije na Reko. Nameravala sva ostati čez noč v Opatiji in se vrnili rano v jutro peš do Kantride. Na opatijskem molu sva se poslavljala od znance, ki se je vračal. Že je zapiskala sirenka in odhodu, ko je pristopil k nama policijski agent in začudenno vprašal, če se ne vrneva?

— Zakaj naj bi se vrnila? — Jugosloveni so zasedli Reko, jutri se ne bosta mogla vrniti!

Agent je bil naš človek. Pozneje sem ga srečal v Ljubljani in on mi je tožil, da ne dobi službe, ker so vsa mesta prepunljena z avstrijakanti!

Ker sva imela potno dokumente v redu — dragocen privilegij cenzorjev — sva se v zadnjem trenutku odpeljala. Takrat sem gledal zadnjič na našo

Ta Wurzer je sicer stvarno omenjal položaj trgovcev in potrebo novega trgovskega življenja. Vskliknil je v svojih izvajanjih: »Sine commercio nulla est vita! Res je, to in to morajo imeti pred očmi Rečani. Zajedno pa se morajo zavedati, da je kriva že skrajno nezgodnega stanja na Reki izključno Italija, ta preljuba velika mati! Wurzer ni Zanellov pristal, marveč ga je poslala v zbornico parodna demokratična stranka. Trgovsko tajništvo v vladi še ni zasedeno. Začasno je vodi Zanella sam. Wurzer je govoril imenom trgovcev, pooblaščen v to. Tako vidimo trgovstvo, ki kliče po složenem delu v prostih Reke, na strani konstituante manjšine, katera hrepeni po anekciji z Italijo, kakor sta to v prvih dveh sejih slovesno izjavili njeni zastopniki Bellasich in Susmel. Pa tudi glede Baroša je zastopnik reškega trgovstva na znamen intrasigentem stališču. Posvad to Italijo. Torej povsod proti Jugoslaviji. Tako je ob današnjem reškem položaju. Ta nesrečni Baroš? Ali bi ne bilo lepo in pravako bi se Reka približala Jugoslovenom z Barošem? Saj vendar treba pričeti z dobrimi odnosači našim Jugoslovenom? Reka s tem dejanski izgubi nič, pridobi pa naklonjenost Jugoslovenov. In južnoslovenska naklonjenost Reki je več vredna nego sto Barošev! Trgovski zastopnik z Reke, ki se drži krila matere Italije, pa zija na Baroš, je slab branitelj reških trgovskih interesov.

Reške razmere se pač še razmatravajo in razvijajo in razmotaže in razvile bi se dobro prav kmalu, ako bi veljala volja onih Rečanov, ki prav umevajo sedanj čas, ki nočejo političnega razdraževanja, marveč hrepeni po udejstvovanju sil, ki morejo dati Reki novo sveže življenje. Toda Italija je tu in v njeni trdi pesti je Reka. In ne misli jo izpustiti. Italija, ki ima s svojimi pristanišči samo nesrečo, hoče dajati Reki življenja, kolikor se je bo zdelo prav po njenih interesih. Po eni strani bo iskala Jugoslovene in druge za reški promet, po drugi pa oviral »svobodno reško državo«, da se ne bi mogla nikdar izviti iz njene pesti. Na ju-

goslovenski strani bo treba zelo preudarnega poslovanja z Reko. Ako bo to poslovanje premišljeno in ako naraste na Reki novo življenje do take moči, da se bo mogla začeti iznebljati italijanskega gospodarstva, potem šele more na početi dan, ko bo »neodvisna reška država« res neodvisna, samostojna in bo mogla sama 'pričeti svoje lastno življenje v dobi zvez z vsemi svojimi sosedi. Dotle pa poteče najbrž še precej časa.

Marcel Schütz:

Civilisation in Kultur.

(Iz francoščine prevel P. V. B.)

Za narode zapadne in srednje Evrope, ki so pododelovali grško latinsko civilizacijo, ima beseda »civilization« predvsem moralen pomen. Ne moremo si predstavljati materialnega in tehničnega napredka, razmaha znanosti, umetnosti in slovstva — vse stvari, ki imajo namen povečati zadovoljnost in oljepljiti življenje — brez paralelnega napredka moralnosti in idej, brez moralnega poboljšanja poedinca in družbe. Gotovi surovci načini misljenja in čustvovanja se nam zdajo nevzdržljivi s sedanjim stanjem človeškega razvoja. Za nas Francoze pomeni civilizirati pred vsem ugledati.

Koristno, lepo, dobro so tvorni in neločljivi elementi vsake civilizacije, vredne tega imena.

Nemčija 18. stoletja, vsa prepojena s francoskim in antičnim uplivom. Nemčija pesnikov in prostih mislecev si je prisvojila ta široki ideal človečanstva. Herder Goethe in Schiller, učenci Rousseau in enciklopelistov, so bili menjava, da mora imeti civilizacija namen, dvigniti in poboljšati človekovno notranjost. Schiller, ki je bil umetnik in moralist, je celo sanjal o popolni družbi v nepredaljni božnosti, ko bo estetična vzgoja krogno moralno vzygo.

V 19. stoletju pa, predvsem po letu 1870., konstatiramo, da gojene morale pri Nemcih vedno bolj izginja. Še več, materialni napredek je zvezan pri njih s strašnim nazadovanjem morale. Nenavadni povzdigr trgovine in industrije, napredek znanosti, javnega pouka in premožnosti v zadnjih 45. letih ni nič

Zdaj je potreba stopiti na dešo. Jugosloveni imajo velik interes na Reki. Vsporedno s poštenim reškim delom naj se vrši pošteno jugoslovensko delo, oboje namenjeni procvitu Reke, pa bo dosežen začenjeni naš uspeh mogoče mnogo prej, nego si mislimo, uspeh, ki postavi sedanjo italijansko moč ob Kvarneru na mero, ki je pritiče.

— — —

civilizacija ostala barbarska, vključ gotovemu zunanjemu blesku.

Od blizu pogledana, je »Kultura« civilizacija parvenjev. Nekaj, ki je pozno stopil v krog civiliziranih narodov, je hotel dobiti izgubljeni čas in si je ngrabil s polnimi rokami vse izume človeškega duha, a ni od njih imel nobenega moralnega dobička. Sprejel je zunanje, površne oblike civilizacije, z njimi je prepletna primitivna. Razvil je pouk vseh stopen, pomnožil uporabo znanosti, ustanovil vseučilišča in tehničke institute, toda ni si znal zajedno pridobiti plemenitosti čuvstev in nežnosti hrsti, brez katereh je umetnost samo igračanje brez vsebine, slovstvo zabava za vsebine čas in znanost obrt. Če se sezida šola ali muzej, se s tem še ne da narodu duša civiliziranca. Med Francozom in Nemcem je ista razlika, kakor med potomecem stare umetniške in slovstveno naobraženje rodbine, dedičem častitih tradicij, ki goji z ljubezljivo umetnosti in leposlovje — in med vojnim dobičkarjem, ki si je ngrabil s svojimi milijoni v svoj neokusni grad redkih knjig in dragocenih slik, ker je to »nobel« in ker spadata lukus in bogastvo skupaj.

»Kultura« je dogmatična, netolerantna in brutalna. Kakor trdijo pisatelji, profesorji in znanstveniki v Nemčiji, je visoko nad vsemi civilizacijami. Profesor Casson izjavlja: »Mi smo intelektuelno in moralno višji, kakor vsi drugi, mi se ne moremo primerjati z nikomur.« Kemik Ostwald pa še naglasi misel svojega tovariša in zbrusu celemu svetu: »Nemčija je tako visoko nad drugimi narodi, kakor je človek nad živaljo.« Nemec ne ve, da je prava civilizacija pred vsem liberalna, velikodušna in človeška, da si ne more pridobiti občudovanja s tiranskimi sredstvi, ampak samo z vplivom svojih dobrodelnih kreposti, da je hčerka pameti, a ne našilnosti.

»Kultura« je pustila, celo v izobraženih krogih, surovost običajev. Ona ni v nasprotju s slabim ravnanjem z otroci po šolah in vojakimi po vojašnicah, s pisanjevjem in dvobojevanjem dijakov, ona je brez moči zoper zločine in samozmore otrok, ki so boli pogosti v pobožni Nemčiji, kakor v kateri

omnenil, da bo Českoslovaška segala skoraj do Pešte, je bila nevarnost, da nas izda s preglasnim govorjenjem. Drugače je bil pa »imeniten« mož in bi mogel naš Kostanjevec lepo opisati par naših vedov v reškem starem mestu.

O Bakru ne bom pisal, ker je to že lepe storil dr. Ivan Lah, ki mi bo zagnajal s svojimi potnimi spomini vse do Splita. Omeniti moram le, da po moji skromni nestrokovni sodbi Bakar ne bo nikdar resen konkurent pri izbiri našega velikega eksporta in importa možnosti v zadnjih 45. letih ni nič

smo biti nacionalisti. Škoda, da Zveza narodov nima posebnega odseka — pod japonskim predsedstvom — ki bi razpravljali tudi o tej točki! —

Po drugi urij zjutraj smo pluli mimo razsvetljenega Zadra. Neprjetne misli...

V Šibeniku smo pristali malo pred sedmo. Prvi sprejem, prvi pozdrav.

Občinski upravitelj, pesnik Širovica,

Številno močančno.

Zaradi globokega željanja za kraljem Petrom ni bilo

bučno slovesnosti ne tu in ne pozneje.

Obrčina nam je priredila lunch.

Preglejali smo v nagliči mestu, zgodovinske zanimivosti.

Ob Tommasejevem spomeniku sem se spomnil na njegovo

»Istrice, ki so pred leti zelo vplivale na mojo dušo. Takrat sem samotaril v Zadru. Tommaso zasluži spomenik v svojem rojstnem mestu, saj pravi sam:

»In Illirica terra nascit, non lo nascendo. Ho nelle vene un sangue noto

e famoso al mondo. In svoji knjigi »Il

secondo esilio« pa piše, da je Dalmacija

z Bosno in Hercegovino »sede della

pia pura favola serbo-croata« in želi

že Dalmazia col tempo si unisce alla Croazia ed alla Bosnija, kar se je

izpolnilo v večji meri, kakor pa je

že zelo.

Mestna občina je izdala za naš pri-

hod spomenico, ki omenja osvoboditav

in navaja vse, kar bi bilo potrebno za

razvoj mesta pod Belim orom: razširje-

nje pristanišča, kanalizacija, poz-

graditev obokice, elektrotehnična šola,

zavod za srednješole, železniška zve-

za s severnim delom naša kraljevine,

izboljšanje parobrodnih zvez, brez-

premislitev.

Prvi utisi v jugoslovenski Dalma-

ciji niso bili torej ravno prijetni. Kaj

pomaga naravna krasota naša rivijere,

če je pa drugače marsikaj, kar ni v re-

du! Avstrije ni več. Italijani so odšli

— le njihove vojne ladje še provocira-

jo v naših pristaniščih — torej na de-

koli si bodi deželi starega ali novega sveta. »Kultur« ne pozna vrednosti človeške osobe. Postavila si je samo en cilj: brezkončen povzdrž germane moči, in neno geslo je: Nemčija nad vsem.

Kakor je volja k moči skrajni namen »Kulture«, je napad z obo-roženo silo ultima ratio pangermanistov. V očeh Nemca vojna ni to, kar je v naših, namreč izjemno stanje, nesreča, ki si ji je treba na vsak načinogniti. »Kultur« skrbno goji med svojimi privrženci misel, da je vojna potrebna in lepa. Želja, da bi vladal na zemlji večni mir, je za Nemca hujša kot utopia, to je moralna pverznost. Dolg mir, je rekel general von Bernhardi, je slaba stvar, ker omehkuši dušo in oslabi možnost značaja.

Vojna je prišla in ves nemški narod je začel v divjem navalu moriti in uničevati, kakor ga uči njegov bog: »Kultur«. V imenu tega krvavega boga so germanske tolpe opustoševalo bogato Belgijo, mučile nje prebivalstvo, ki je zakrivilo samo eno, da si je rajše hotelo ohra-niti svojo čast, neodvisnost in tradicije, kakor se pa dati podjarmiti od dobrov »Kulture«. Nemčija je nad vsem, to se pravi, za one, ki teza še niso poznali, da je nad pravico, nad usmiljenjem, nad častjo.

»Sila ne pozna zakona,« je reklo kancler Bethmann-Hollweg, in pred njim je že Bismarck izjavil še v večjim cinizmom: »Tam, kjer gre za moč Nemčije, ne poznam zakonov.« Belgijci so to spoznali v svojo škodo.

Nemeč, oboževatelj »Kulture« ima divjo, neizprosno logiko. Čemu njegova megalomanija veli, naj vrši zločine, jih bo brez premišljavanja vršil in teptal z nogami najsvetješake. Noben moralni pomislek ga ne more odvrniti od njegove poti. Logika »Kulture« hoče tako. Nemeč je neusmiljen, ker je logičen, med tem ko ima Francoz zakone humanitete, ki se jim pokorata tudi v boju.

»O, bratje moji!« je vzklknil Nietzsche, »postavim vam nad vse taže zakon: Bodite trdi!«

In cela Nemčija, ki je spoznala v tem glas svojega nagona, se je odzvala njegovemu klicu. In tako je »Kultur«, ki je trdila, da hoče prenoviti ves svet, vzbudila le fanatizem, sovraštvo, znanstveno in metodično barbastro. Nam se kaže kot krut in ljubosumen bog, ki zahteva zase brezpogojno oboževanje in neusmiljeno uniči nesrečnega smrtnika, ki se upa obrati se proti bolj milemu bogu.

Politične vesti.

= Državno in narodno edinstvo nad vse! Splitski živote priobčuje iz vrst državnih uradnikov »Iskreno besedec o potrebi izčiščenja avstro-oigrskega mentaliteta med držav. uradništvtom. V naši narodni državi mora biti vsak v službi edinstvene državne ideje. Protinarodni in protidržavni elementi so naši žal tudi med uradništvtom slabotne, ki jim pomagajo pri zastrupljanju narodne državljanske zavesti. Inteligenca, ki jo tvori v veliki večini uradništva, ne sme dopuščati, da bi protidržavni elementi pljuvali na naše narodne svtiny. Ne sme dovoliti, da bi kdo v njeni prisotnosti napadel »bal-kanizem«, pod katerim razumejo razni elementi najzaslužnejši del našega naroda. Treba je uvesti v urado narodni duh, da bo ljudstvo uvidelo, da so naši državni uradi resnično za državne in ljudske potrebe. Tudi uradništvo se mora organizirati v narodnem duhu z geslom: Vse za državo in narod!

= Vprašanje ravnotežje v proračunu. Zagrebški »Jutarnji List« poroča iz Beograda: Skoro vsa ministrstva so preprincana, da bo mogoče vzpostaviti ravnotežje v proračunu, če se ne zmanjšajo izdatki. Pri posameznih resortih je šlo pri redukciji tako daleč, da so se nameravale prosvetnemu ministrstvu ukiniti posamezne fakultete in veliko število gimnazij. Ministrski svet pa je z ozirom na velikansko opozicijo v tem vprašanju opustil to nameri. Dosedaj dogodi, ki znašajo okrog 5 milijard dinarjev, niso zadostni za kritje deficita. Na eni prihodnjih sej se bo večala vlast s tem, da bi se vpeljali novi davki, ki bi nesli državi najmanj poldrugo milijard dinarjev.

= Bog in Hrvati! Separatistično-klerikalna »Hrvatska Sloga« priobčuje ob obletni smrti Kvaternika in njegovih tovarišev nastopno molitev: Svetog Bog je stvorio Hrvate in ulio im v srce neugasivo hlepino za Slobo-dom. I po toj milosti Božjoj tuzinska noga nije nikad stala Hrvatima na šiju i Hrvatski Narod nije nikad nikome robovan. A ako je tiekom vijekova pogedek nevoda Sloboda bila u čemu god skučena, Hrvatski Narod, milošču Božjemu, bez truge pomoči, samim pregarjanjem svojih rogenih sinova, sam je od sebe svaku preponu razbio. Vi hrvatski mučenici, pred čim se prahom danas smijeran in zahvalan narod

lo, da se popravijo stoltevne krivice na naši rivieri!...

►Panonijak je odpula. Na obali pozdravljanje, na ladji odzdravljanje, občudovanje, komentariji.

Na svidjenju, romantično divni Šibenik!

Pluli smo dalje proti jugu... Vse polno malih in večjih otokov, obljude-nih in zapeščenih, svetlinikov in varnostnih znamen. Tupatum samoten po-zdrav otrok morskega čuvanja... Po-vsod samo kamem, le redko šumica in že bolj redko nijivica. In vendar vklju-vsei žalosti čudna, uzadovoljiva krasota!

Na krovu »Panonijek« nič novega. Pač Tam ob ograji črno oblečena, simpatično bleda mlada dama. Iskajoče oči, hrepeneče po življenje. Kdo, od-kod in kam? Dalmatinika? Z nami v Split?....

Minulo je poldne. Bližali smo se cilju. Obrežje je nekako ozelenelo, srečavali smo parnike, jadernice in na-vadne čolne... Parnik se je obrnil proti obrežju. Oglasila se je sirena. Pred nami obširno naravno pristanišče. Očarljiv pogled. V ospredju Dio-klecjanov Split, okoli njega bizan-tinski - hrvatski, beneško - turški, novejši, vse skupaj pa naš jugosloven-ski. Na levo vhod v Kaštelanski zaliv, v sredi splitski biser, divni Marjan... In ves ta krasen, obširen prostor pred obrežjem, kjer bi se lahko kadilo iz neštetičnih dimnikov velikih in malih parnikov, ki bi izvazali in prevažali naše bogastvo po širnem morju, je še prazen in čaka, čaka...

(Dalej prih.)

»Sila ne pozna zakona,« je reklo kancler Bethmann-Hollweg, in pred njim je že Bismarck izjavil še v večjim cinizmom: »Tam, kjer gre za moč Nemčije, ne poznam zakonov.« Belgijci so to spoznali v svojo škodo.

Nemeč, oboževatelj »Kulture« ima divjo, neizprosno logiko. Čemu njegova megalomanija veli, naj vrši zločine, jih bo brez premišljavanja vršil in teptal z nogami najsvetješake. Noben moralni pomislek ga ne more odvrniti od njegove poti. Logika »Kulture« hoče tako. Nemeč je neusmiljen, ker je logičen, med tem ko ima Francoz zakone humanitete, ki se jim pokorata tudi v boju.

»O, bratje moji!« je vzklknil Nietzsche, »postavim vam nad vse taže zakon: Bodite trdi!«

In cela Nemčija, ki je spoznala v tem glas svojega nagona, se je odzvala njegovemu klicu. In tako je »Kultur«, ki je trdila, da hoče prenoviti ves svet, vzbudila le fanatizem, sovraštvo, znanstveno in metodično barbastro. Nam se kaže kot krut in ljubosumen bog, ki zahteva zase brezpogojno oboževanje in neusmiljeno uniči nesrečnega smrtnika, ki se upa obrati se proti bolj milemu bogu.

— Pred novim režimom v Rusiji?

»Narodny List« poročajo iz Pariza, da so nekatari voditelji ruske socialno revolucionarne stranke odpotovali v Prago, da se udeležejo važnih razgovorov pod predsedstvom Kerenskega. Ni neverjetno, da se bodo pričela direktna pogajanja z moskovskim izvrševalnim sovetom rada uvedba novega režima v Rusiji. V zadnjem času so se v tej smeri že podvzeli gotovi poizkusni. Socialni revolucionarji so se baje izjavili pripravljeni, vstopiti v koalicijo vlado, če se odločijo boljševiki, da vstopijo v koalicijo, izdajo amnestijo in ponudijo zadostna jamstva voditeljem socialnih revolucionarjev za povrnitev v domovino.

— Norveška pomoč lačni Rusiji.

Iz Kristianijejavljajo, da je prosil Nansen norveški parlament za 600.000 kron, ki jih potrebuja za izvedbo svojega načrta. Na predlog zunanjega ministra Ralstaada je nato parlament dovolil načrto vstopeno vsto. Skupni znesek Norveške za pomoč lačni Rusiji znaša 1,300.000 kron.

— Zadnja ura Avstrije. Pod tem naslovom priobčuje »Augsburger Postzeitung« dopis tirolskega voditelja Schaffera, ki pravi med drugim: Pred petimi meseci so Tiroleci prvih uvideli, da je prišla pošast lakote do alpskih prelazov. Vsi so bili preprčani, da male avstrijske države z milijonskim Dunajem ne more živeti, ako ne stori avstrijska vlada vse, kar je treba za izboljšanje avstrijske valute. Iz tega preprčanja je zrastlo spoznanje, da se mora Avstrija združiti z Nemčijo. Ničesar že pred petimi meseci ni veroval, da bi zmagovalne države preskrbele Avstriji trajen kredit. Antanta je imela za Avstrijo le lepe besede. Polom je pred vratmi. Avstrijska hiša gori in imi vse homo skušajo rešiti, kar se s poloh rešiti. Dogodki na Madžarskem pomajajo novo vojno. Končno zahteva delžni glavar v imenu tirolskega ljudstva takojšnjo združitev z Nemčijo.

— Samostojna tirolska republika?

»Information« poroča, da se širi na Tirolskem propaganda za samostojno republiko, ki naj bi se pozneje združila z Nemčijo. — Nemčija izdeluje oružje za sovjetsko Rusijo. »Information« poroča iz Berlinja, da se v Nemčiji tajno izdeluje vojni material za Rusijo. Zastopnik moskovske vlade inž. Nycyla je nedavno v Hallu kolavdiral osem letal, ki se pošljelo na Švico.

— Antanta mora plačati svoje dolgo naravnost Ameriki. »Information« poroča: Ameriški glavni zakladni tajnik Mellon je izjavil, da bo zagovarjal zakon, ki preporučuje, da bi Nemčija in Avstrija potom vojne odskodnine plačevali Ameriki dolge zaveznikov. Antanta bo morale plačati svoje dolgo v ameriški valuti.

— Zanimive izjave madžarskega diplomata. »Giornale d'Italia« priobčuje razgovor z nekim madžarskim diplomatom, ki je izjavil, da bodo Madžari smatrali Karla Habsburškega vedno za svojega pravega kralja. To pa še ne pomeni, da bi se moral Karl takoj vrneti. Diplomat je pristavil, da sta poleg Švica priznale tudi Francije in Anglija Karla kot madžarskega kralja. Nadjale je izjavil, da bi Madžarska zelo rado vstopila v malo antanto. Na Madžarskem ni več protitalijanska agitacija, odkar je prevzela italijanska vladina vlogu posredovanja med Avstrijo in Madžarsko. Po izjavi tega diplomeata se je nameravala tudi Jugoslavija udeležiti Beneške konference, toda Madžarska je protestirala proti vmešavanju s strani Jugoslavije.

— Wickham Steed, glavni urednik londonskega lista »Times« je slavil te dni petdesetletnico svojega rojstva. Njegovo ime je znano tudi v naši politični zgodovini. Steed je bil pred in med vojno velik zagovornik svobode malih narodov. O problemu potlačenih narodov bivše avstro-oigrske monarhije je napisal obsežno delo »The Habsburg Monarchy«. Bil je v ozkih stikih s pokojnim Supilmom in drugimi našimi narodnimi delavci. L. 1918 je z vso svojo autoriteto delal na to, da priznajo zavezniki samostojnost malih narodov. Steed se bavi tudi sedaj s problemi nasledstvenih držav, žal, da je osamljen v množici naših nasprotnikov.

— Za francosko - nemški sporazum. Na kongresu nemških pacifistov v Essenu se je razpravljalo tudi o potrebi sporazurne politike med Nemčijo in Francijo. Tezadnevno je bila sprejeta rezolucija, ki pravi: Deseti kongres nemških pacifistov pozdravlja wiesbadensko pogodbo in izraža svojo zadovoljnost, ker se je storil potom ne posrednega sporazuma prvi korak za zbljazanje med Nemčijo in Francijo.

— Kaj dela Bela Kuhn? Neki madžarski politik je izjavil uredniku »Giornale d'Italia«, da živi Bela Kuhn v Rusiji, kjer mu je poveril Ljuben posel, ki ogrožuje mir na Madžarskem. Bela Kuhn propagira med madžarskimi vojnimi ujetniki komunistične ideje. In teh ujetnikov je 60.000! V zadnjem času se je dosegel med rusko in madžarsko vlado sporazum glede vrnitve vojnih ujetnikov. Madžarska jih mora »zamenjati s 415 komunisti, ki so bili obsojeni po kontrarevoluciji.

— Usoda članov boljševiške vlade v Vladivostoku. »Dalnevostočni Telegraf« poroča o smrti treh članov vojnega sveta v Vladivostoku. List trdi na podlagi dokumentov, da so Japone izročili tri člane boljševiške vlade zveznim četam, ki so jih začile v vrču in nato vrgle v peč lokomotive.

— Kako je Zanella sporočil italijskemu ministrskemu predsedniku konstituiranje reške skupštine. »Epos« poroča, da je Zanella poslal Bonomi poročilo o konstituanti s pristavkom: Vesel sem, da morem istočasno izreči vladni Njegovega Veličanstva živo in iskreno priznanje svoje vlade in rečeskega ljudstva za vso velikodušno očetovsko skrb, izkazano Reki, da so se olajšale trde življenske razmere in omogočili prvi koraki nove države, katere narodni in gospodarski interesi so vezani na interesu vsega naroda. Upam, da bo vladna Nj. Vel. dobrohotno podpirala tudi kabinet, kateremu predsedujem. — Zelo značilno poročilo.

Pismo iz Prague.

7. oktobra 1921.

tembra državni gospodarski svet, da se cema Žemelj in rogljčev zniža s 1. oktobrom z dosedanjih 50 h na 40 h. Odvisno od tega se je stavka končala takoj drugi dan, ali na škodo konzumentov. Ministrstvo za prehrano je opustilo sklep, da bi bile žemelje in rogljčev cenejši in bi se delavska mezda zvišala za 10 odstotkov.

Republikanska stranka na deželi (agrarna) si je osnovala po prevratu pod naslovom »Domovina« nekako strokovno organizacijo, v kateri je zbrala male kmetovalce, ki se hočajo udeležiti agrarne reforme. Ali ti mali kmetovalci so nezadovoljni z dosednjim protizajemanjem agrarne reforme in tako je prisko do odcepitja »Domovine« od agrarne stranke. Starje člani odbora »Domovine« so se postavili na celo nezadovoljev in so proglašali samostojnost »Domovine«. Za glavni vztok navajajo, da si pri izvajaju agrarne reforme posestniki izbirajo zemljo, male kmetovalce pa odrivajo v stran in to nečelo biti več pri volitvah glasovalni material agrarne stranke. Zvezni so prileči izdajati dnevnik »Domovina«. Sicer trde, da nočjo zasnovati politične stranke, ali s tem ne so glasajo nihova stremljenja, ki imajo politično lice. Agrarni listi proglašajo nihovo odcepitje za izdajstvo, obdželjejo jih, da so podkupljeni s strani velikega kapitala, ki je nasproten agrarni reformi, itd. Treba počakati, kako se vsa reč razvije.

Novi jugoslovenski poslanik dr. Vošnjak je izvolil 4. t. m. gospodra predsednika Masaryka na negovem letovišču v Lanih svoje poverilne listine. V izjavah oba je bilo izrazeno priljubljeno razmerje in zveste med Češkoslovaško in Jugoslovijo. V tem prilikom so priobčili praznični listi skrenili državni dr. Vošnjaku, kličči simpatično in odošli temu preizkušenemu avtu za češkoslovaško-jugoslovensko vzajemnost. — — — — — J. K. S.

Ob sinji Adriji.

Dubrovnik, okt. 1921.

Sedem v kavarni »Dubrovnik« tik pred mestnimi vrati in sledil tja po globoko modri morski glasini. Blizajo se moji fantaziji slavni pesniki prošlih vekov. Zoraniči, Gunduliči in Palmočići, vse samo pesniki »Slovinstva«, t. j. Jugoslovstva. Ali se bodo današnji Dubrovčani izkazali za vredne potomce velikih očetov?

Sedaj lahko rečem: izkazali se so. Mestna Sokolana ni imela dosti prostora, da bi sprsela vso množico, ki je pobitela na predavanje ljubljanske Jugoslovenske Matice. Brž se je poznalo, da smo na jugu: zakaj publika z govornikom — govor, t. j. klicke vmes sedaj: Slava Prešernu! sedaj zopet: Dol z njim, dol z D'Annunzijem! Vstane gospodarje v morni, nekako v sred med Dubrovnikom in Splitom. Kakih 300 prebivalcev ima. Za trgovino je že in še bo važen kraj. Prometna cesta iz Bosne in Hercegovine pride tukaj k morju.

Metković ima podružnico Jugoslovenske Matice, ki prav vneto deluje. Povsed v izložbah trgovin in po gostiljih vidiš pozive, naj meščani pristopijo k Matici. Tako se je moglo zgoditi, da je ta mali kraj, ki nima nobene srednje šole, danes napolnil dvorano hotela »Beograd«, kjer se je vršilo predavanje.

Odpolnencem ljubljanske Jugoslovenske Matice je bilo milo, da so mogli biti gostje mestnega župana: Neretve v morni, nekako v sred med Dubrovnik

Germanofinski bolgarski kabinet Radoslavova pred državnim sodiščem.

Senzacionalen političen proces v Bolgariji.

— Sofija, 11. okt. (Izvir.) Danes dopoldne se je pričel v veliki dvorani »Slavjanske Besede« pred državnim sodiščem velepolitični proces proti bivšim ministrom v germanofinskemu kabinetu dr. Radoslavova in 3 generalom, ki so delovali med svetovno vojno na to, da je leta 1915. Bolgarija po dogih diplomatičnih borbah med germanstvom in slovanstvom stopila na stran Nemčije ter se v vojni pridružila Nemčiji in nje zaveznikom. Zaradi velezidje in kršenja bolgarske ustave je obtožen ves nekdanji Radoslavov kabinet, to je bivši ministrski predsednik dr. Radoslavov in njegovih deset ministrov, kakor tudi trije generali, med njimi general Žekov kot takratni načelnik generalnega štaba in general Bojadžijev. Obtožnica, ki obsega preko 300 strani, zelo obširno opisuje tedenji politični položaj Bolgarije in navaja vzroke, zakaj je Bolgarija doživelata katastrof.

Pozivu na razpravo so se odzvali vsi obtoženi ministri, razen

dr. Radoslavova, in dva generala, razen generala Bojadžijeva. Omenjena dva sta pobegnila v inozemstvo. General Žekov se je zadnje dni pojavit v Sofiji, nakar so ga takoj aretilali. Kot priče bodo nastopali bolgarski politiki, diplomati in generali. Povabljenih je nad 180 prič.

Državno pravdništvo je proti kabinetu Radoslavova dvignilo obtožbo na podlagi svoječasnega soglasnega sklepa narodnega sobra. Državno sodišče je ad hoc sestavljen. Poleg kvalificiranih sodnikov fungirajo kot ljudski sodniki v slikevih bolgarskih narodnih noščah bolgarski kmetje, in sicer je poslal vsak okraj po enega kmetasodnika.

V vseh krogih, zlasti v političnih in diplomatičnih, vlada za ta proces napeto zanimanje. V Sofijo je došlo mnogo dopisnikov in počevalcev svetovnih listov. Proses je določen na več tednov. Danes se je čitala obtožnica.

— velik kontingenč za izvoz. Sklenilo se je tudi pričeti popisovati vojne in predvojne obveznice posojil bivše Avstro-Ogrske monarhije. Vlada bo vprašala parlament, ali naj se sprejmejo te obveznice v državni dolg ali ne. Nadalje je sklenil komite nekatere omejitve za uradništvo v onih državah, ki imajo boljšo vlogo kakor je naša.

ZA KMETSKE DELAVCE V PREKMURJU.

— Beograd, 13. okt. (Izv.) V Medmurge prihaja iz krajev med nami in Madžarsko spornega Prekmurja mnogo poljskih delavcev na delo. Delavci dobivajo za svoje delo plačilo in natura. Ko pa nesejo živila in druge poljske pridelke domov, morajo plačati carino. Na predlog ministra za socijalno politiko bo ta carina po odobrenju gospodarsko-finančnega odsekha odjavljena na korist poljskim delavcem. Ta predlog smatrajo za zelo važen in gospodarsko politično utemeljen.

KRIZA V NEMCIJI ZARADI GORENJE ŠLEZIJE.

Pred padcem Wirthovega kabineta

— Pariz, 11. okt. Nemški poslanik dr. Mayer je danes dopoldne posetil ministrskega predsednika Brianda. Kakor se govori, je poslanik ministrskemu predsedniku obrazložil, kakšne neprilike bi povzročila za Nemčijo neugodna rešitev v goršeziskem vprašanju, in izjavil, da bi tako rešitev mogla dovesti padec Wirthovega kabineta. Ta korak poslaniku ostane, kakor se zdi brezusporen, ker so zaveznički svočni sklenili priznati odločitev Zvezde narodov v tem vprašanju. Ta odločitev se pričakuje za jutri in bo šele v začetku prihodnjega tedna notificirana Poljski in Nemčiji, da sem se prvič sestal z Radićem. Nekaj let pred vojno smo bili v Krakovu člani Slovenskega kluba, ki je bil med Poljaki ugledna korporacija in je zelo vplival na razvoj slovanski politike. Nekega dne je prišla brzjavka iz Prage, podpisana na Stipe Radića, da je došpel v Prago in da odpotuje v Krakov, da se razgovarja s Poljaki. Poljski politiki so bili nekoliko v zadregi, ker niso znali, kaj hoče. Znali so samo, da je Radić na Hrvatskem vodja mladega pokreta. Določeni so bili 3 člani, da sprejmejo Radića, med njimi sem bil tudi ja. Imel sem načelo, da Radić pokaže mesto in da ga vodim okrog oseb, s katerimi bi hotel Radić govoriti. Osupnilo pa me je, ko me je Radić v predsobi nekega poljskega politika naenkrat vprašal: »Ali je liberal? Konzervativ? Demokrat? Klerikal? Socijalist?« Ko sem ga vprašal, zato je vprašuje, mi je odgovoril: »Da znam, kako treba govoriti. Vselej je hotel vedeti o vsakem njegovo politično-pripadnost in polem je tudi vrnal svoje razgovore z dotednjimi ljudmi. Med Poljaki je vzbujal pozornost, ker je znal govoriti, ki bi padal dež. V razgovoru je pokazal mnogo zdravih misli. Poljaki so ga smatrali za ekscentričega. Pri vseh osebah je znal menjati svoje misli in nazore v prilog prepričanju dotednjih obeh.

ZANIMIVA KARAKTERIZACIJA RADICA.

— Beograd, 13. okt. (Izv.) Današnja »Samouprava« priobčuje izpod peresa dr. Leopolda Lenarda pod naslovom »Moje prvo srečanje z Radićem« zanimivo karakterizacijo tega hrvatskega politika lažljepublikanca. G. dr. Lenard pravi: Živo se spominjam onega dne, ko sem se prvič sestal z Radićem. Nekaj let pred vojno smo bili v Krakovu člani Slovenskega kluba, ki je bil med Poljaki ugledna korporacija in je zelo vplival na razvoj slovanski politike. Nekega dne je prišla brzjavka iz Prage, podpisana na Stipe Radića, da je došpel v Prago in da odpotuje v Krakov, da se razgovarja s Poljaki. Poljski politiki so bili nekoliko v zadregi, ker niso znali, kaj hoče. Znali so samo, da je Radić na Hrvatskem vodja mladega pokreta. Določeni so bili 3 člani, da sprejmejo Radića, med njimi sem bil tudi ja. Imel sem načelo, da Radić pokaže mesto in da ga vodim okrog oseb, s katerimi bi hotel Radić govoriti. Osupnilo pa me je, ko me je Radić v predsobi nekega poljskega politika naenkrat vprašal: »Ali je liberal? Konzervativ? Demokrat? Klerikal? Socijalist?« Ko sem ga vprašal, zato je vprašuje, mi je odgovoril: »Da znam, kako treba govoriti. Vselej je hotel vedeti o vsakem njegovo politično-pripadnost in polem je tudi vrnal svoje razgovore z dotednjimi ljudmi. Med Poljaki je vzbujal pozornost, ker je znal govoriti, ki bi padal dež. V razgovoru je pokazal mnogo zdravih misli. Poljaki so ga smatrali za ekscentričega. Pri vseh osebah je znal menjati svoje misli in nazore v prilog prepričanju dotednjih obeh.

DRŽAVNA BANKA SOVJETSKIE RUSIJE.

— Moskva, 12. okt. Vlada je določila 2000 milijard rublej kot temeljno glavnico za ustanavljanje državnih bankov in je več znanih državnih bankov pozvala v upravni svet. Mora kabinet takoj skleniti svojo demisijo, ako je odločitev glede Gorenje Šlezije v resnici taka, kakor se more sklepati iz dosedanih poročil. Socialni demokrati pa zato stopajo stališče, da se mora paziti na preuranjene vesti. Vsled tega svetujejo, naj se za vsak slučaj počaka na uradno sporočilo o sklepih sveta Zvezze narodov, preden se vprašanje demisije končnoveljavno odloči. Sedanjih notranje-političnih položajev se je poostrel še vsed te, ker so zastopniki industrije v razgovoru z državnim kanceljem izjavili, da bi njihova kreditna ponudba glede izplačila prihodnje

miliarde v zlatu postala brezpredmetna, ako bi se gornještejska industrija popolnoma ali deloma odtegnila državi. Pogajanja vlade z industrijskimi, bankami in pojedelci so začasno odgodena na nedoločen čas.

KONGRES ITALIJANSKIH SOCIALISTOV.

Razkol med centralisti in komunisti.

— Milan, 11. okt. (Stefani.) Na danšnji soji socialističnega kongresa je pri pretresanju notranje politike strank poslanec Paroson in imenu komunistov obdolžil centraliste, da hočejo umetno privesti novo razcepitav. Udeležba pri vladni večini je dopustna samo včasih, če se izkaže koristna, vendar pa se delavci nikdar ne smejo neposredno udeleževati pri vladni.

— Klara Zetkin, ki zastopa tretjo internacionalo, je govorila proti reformističnim tendencam italijanskega socializma in pozivila stranke, izključiti pristaše udeležbe pri vladni večini in vstopiti v tretjo internacionalo. — V imenu desnice je poslanec Treves opravičeval stremljenja po udeležbi pri vladni večini, ker se je po livornskem kongresu položaj izpremenil; vedno zahteva po izključitvi bi mogle privesiti razpad stranke. Dokazoval je, da je v gotovih razmerah potreba in dolžnost, vstopiti v vlado. — Poslanec Lazzari je izjavil, da se mora stranka zediniti in da se morajo reformisti izključiti. Grajal je popustljivo postopanje vodstva stranke pri disciplinarnih prestopkih.

Narodno gospodarstvo.

— Banque de France v Parizu. Račun te banke za prvo polletje 1921 izkazuje po dosledjanju pregledu čisti dobiček v znesku 106 milijonov frankov proti 61 milijonov frankov za isto dobo leta 1920. Gledo drugega polletja znaša provizorčno izračunjeni čisti dobiček v času od 1. julija do 15. septembra že 35 milijonov frankov proti 30 milijonov frankov lanskega leta. Potentakem izkazuje čisti dobiček znotraj zvišanje.

— ng Japonske zlate rezerve. Japonska zavzema v prometu z zlatimi kovinami slično stališče kakor Združene države. Japonska vlada in državna banka japonska sta posovedovali pred vojno zlato zalogo v vrednosti 200 milijonov jenov zlata v inozemstvu in 130 milijonov jenov zlata doma. Posest inozemskega zlata se je dvignila leta 1917. na 600 milijonov jenov, leta 1918 na 1140 milijonov jenov in leta 1919. na 1350 milijonov jenov. Do junija 1921 se je najbrž izvršila neka poravnavna, kajti zlaga in zlata v kolikor lahko krijejo svoje potrebe v lastni državi. To je prvi v glavnem temelji vsakega posredovanja načrtov, da se je izkoristilo zlato v državi, ker bo ves narod občutil v praktičnem vsakdanju življenja koristi, ki bodo izvirale iz tega. Nemogoča pa je medsebojna izmenjava produktov, aka ne izpolnimo prometnih zvez, ki bi omogočale hitro in ceneno prevažanje načega blaga iz enega dela v drugi del države, kar edino more povečati in pomnožiti medsebojne gospodarske in trgovinske stike. Država pojmuje to načelo popolnoma pravilno. Država je izdelala načrte za izgradbo železniških prog, za zvezne posameznih svojih delov sredino in z morjem, ki je naše oko v svet. Za uresničenje svojih načrtov pa potrebuje državne denarje, ki so ga jih v prvi vrsti dolžni nuditi državljanji sami, ker so vsa podjetja namenjena le njim v korist. Zato se je tudi razpisalo notranje državno investicijsko posojilo. Ako podpišemo notranje državno posojilo, ostane denar v državi, omogočimo izvedbo načrtov za zboljšanje pormeta, ojačimo svoje splošno gospodarsko stanje, delamo praktično za popolno narodno uenjenje. V soboto, 15. t. m. poteka rok za podpisovanje državnega investicijskega posojila. Naj bi ne bilo nikogar, ki bi do tega časa ne podpisal primernega zneska za to posojilo!

— Nemško - belgijski dogovor glede odkupa mark. Problem odkupa v Belgiji nahajači se mark je končno rešen ter je sklenjen dogovor, katemu na Šo manika končnoveljavna ratifikacija od obeh strani. V Belgiji se nahaja 6 milijard mark, katere so prisnela deloma nemške čete seboj, deloma pa so jih zanesli špukantije iz Nizozemske in Belgije. Od nemške strani se ceni marka, ki so ih prinesle seboj nemške čete, na 4 milijarde. Poroči za odkup teh zneskov so naslednji: Od skupnih 6 milijard mora Nemčija kupiti 4 milijarde po kurzu 1 fr 20 c za marko. Dolg je plačati v 30 minutah, prizvezti 2% obresti. Ostali 2 milijardi bo kasneje plačati po trdnem kurzu 625 fr za marko. Belgija pa se mora odreči likvidaciji pod sekvestrom se nahajajočega nemškega imetja.

— ng Angleške veletržne cene. Veletržne cene so živila so v avgustu nekoliko poskoplile, med tem ko so se cene za industrijske surovine nekoliko znižale in sicer povprečno nekaj več (3-3%) kot v juliju. Znižanje v zadnjih 12 mesecih znaša 46,6%. Pri tem pride v početje redukcija cen za premog, petrolej, jeklene klade, cinkaste plošče, papir, les in nekatere volnene preje. Od 150 surovin jih izkazuje 80 znižanje cene meseca julija, pri 18 so je cena znižala v izmeri nad 10%, pri 5 celo nad 20%.

— ng Francosko tekstilno blago za Romunijo. V svrbo povzdigne uvoz francoske tekstilne robe v Romunijo se je ustanovila v Temesvaru osrednjica združenih francoskih tekstilnih industrijev, katero podpirajo tudi romunski finančni krogi.

— ng Finančna vest iz Italije. Vlada načrtna izdala dolgoročna zakladnice z eno- in petletno dobo, da nadomestiti v plačilo zapadle zakladnice. Obrestna mera bi znašala 5%.

Rusija in mi.

Te dni se vrši v Pragi shod ruskih znanstvenikov, da se posvetujejo, kako naj se organizira v izgnanstvu rusko znanstveno delo. Ruski znanstveniki, razgarni po vsem svetu, so poslali v Prago svoje zastopnike na shod, ki naj ne le vzdrži živo tradicijo ruske misli, nego naj določi znanstveni program tudi za bodočnost.

Ruski znanstveniki hočejo biti tudi tvorci in stražniki novega duha, ki edini more preroditi Rusijo, duha idealizma in nacionalizma. Ne zadošča le gospodarski preporod, kajti boljeviki niso ugonobili le gospodarske organizacije Rusije, nego so storili še mnogo večji zločin: razrušili so moralne temelje ruskega življenja in so z gladom, mrzom, ognjem in mečem zdemoralizirali narod huje, nego si moremo predstavljati.

Dr. K. Kramar je v pozdrav temu shodu ruskih znanstvenikov v Pragi napisal s »Narodne Liste« članek, v katerem pravi:

»Ni mogoče, da bi se ne spominjal nezabavnih dñi slovanskega kongresa 1. 10. 1908. Kako radostno smo pozdravljali takrat slovanske, zlasti ruske deležne! Kako je naša slovanska Praga vriskala račun, da je Betlehem novega slovanstva! Takrat seveda je bila Rusija močna in ogromna, mi nesvobodni, a v javnem načelu življenju so odločali oni, ki so odrasli v tradicijah našega preporoda, »starega rezilja«. Zdaj se že lahko pove, da se je takrat, v tistih krasnih julijskih dneh 1. 10. 1908 v Pragi rodila naša svoboda! Rusko Slovanstvo je postal politično in kulturno nezavodno, ne potrebno, naivno. Marsikdo se jima je posmehoval ter si je domisljal, da je v svoji »trezrosti« visoko vzvišen nad njima. Svoboda malih slovanskih narodov je bila njivljenski program, ki sta ga po silnih borbah in strašnih osebnih žrtvah po desetih letih končno dosegla. Svoboda je Češkoslovaška, svobodna je Poljska, svobodna je Jugoslavija!«

A faktor ki je doprinesel največ žrtev za to svobodo, Rusija je malone izkravavela v tem boju. In še dandanes je Rusija torišče groze in strahot. Prav pravil dr. Kramar, da je naša dolžost, pokazati Rusiji svojo hvaležnost za njen »naivni idealizem«, s katerim je skočila nepripravljena malim slovanskim narodom na moč. Svojo hvaležnost izkazujmo vsaj ruskim beguncem o trdnih veri, da se Rusija prerodi ter vzame znova v roko krmilo vsega Slovanstva.

Dr. K. Kramar in Iv. Hribar, zastopnika slovanskega idealizma in plementnega nacionalizma, pa naj nam ostaneta živa simbola zmagovalosti slovanske ideje, bratstva in svobode!

Državno investicijsko posojilo.

Pri Okrajni hranilnici v Slov. Bistrici:

Okraina hranilnica Slov. Bistrica 40.000 ▶

Pintar Alojzij trgovec v Slov. Bistrici 10.000 ▶

Pintar Anka soproga trgovca, Slov. Bistrica 30.000 ▶

Avguštin Anton, trgovec Slov. Bistrica 2.000 ▶

Cítalnica 2.000 ▶

Dr. Josip Pučnik, odvetnik 30.000 ▶

Telovadno društvo Sokol 4.000 ▶

Mestna župnijska nadarbina 6.800 ▶

Trije neimenovani 1.600 ▶

Kolenc Tatjana in Breda hčerke notarja 12.000 ▶

Škofje Peter, drž. živlinozdravnik 1.600 ▶

Gumzej Ivan, klučavničar-ski mojster 10.000 ▶

Gospodarske vesti.

BORZE:

— Curih, 12. oktobra. Zagreb 2.199, Dunaj 0.2749, Budimpešta 0.849, Berlin 4.099, Praga 5.999, Milan 21.399, Pariz 39.549, London 20.969, New York 5.449.

— Trst, 12. oktobra. Zagreb 10.10, Curih 469, — New York 25.45.

— Praga, 12. oktobra. Zagreb 36.125, Dunaj 3.175, Budimpešta 13.625, Berlin 73.25, Curih 16.75.

— Pariz, 12. oktobra. Berlin 11.—, Curih 253.25, Milan 54.25.

— Dunaj, 12. oktobra. Pariz 220.—, Curih 550.—, London 11.500.—, Berlin 2.500, Zagreb 1.170.—, Praga 3250.—, Milan 118.—, New York 2975.—, Budimpešta 450.—, Varšava 55.—.

— Berlin, 12. oktobra. Zagreb 50.75, Dunaj 9.60, Budimpešta 19.50, Praga 141.—, Curih 24.40.

— Obveznice vojnih in predvojnih posojil. Prejeli smo: V »Slovenskem Narodu« št. 229 z dne 12. oktobra 1921 je na strani 4 med dnevnimi novicami pod nadpisom »Nejasna poročila« objavljen dopis odličnega delavca na narodnogospodarskem polju, ki vsebuje kritiko objave glede povračila obveznic vojnih in predvojnih posojil naših državljanov. Ta kritika sloni na aetočnem pojmovanju tozadnevne notice, ki jo je dostavila finančna delegacija po ljubljanskem dopisnem uradu vsem dnevnikom. V tej notici se izrecno poudarja, da gre le za povračilo obveznic navedenih posojil, ki so depozirani pri avstroogrski banki na Dunaju ali v Budimpešti.

— g Avstrijskim državljanom. Zastopstvo avstrijske republike v Ljubljani poroča: Avstrijsko zvezno finančno ministrištvo je z razglasom dne 20. sept. t. l. št. 80.186 opozorilo, da poteka na podlagi § 9 naredbe zveznega finančnega ministrištva od 7. aprila t. l., razglasene 15. aprila t. l. dne 15. oktobra t. l. rok, v katerem morajo vsi Avstrijeti, ki imajo na podlagi zakona o prevzetju vojnih posojil od 22. julija 1920 pravico zahtevati, da se prevzamejo njihovi titri avstrijskih vojnih posojil med dolgovne avstrijske republike, vložiti svoje tozadnevne prošnje in da se bodo prošnje po preteklu tega roka brez preiskave zavrnile. Ona vojna posojila, za katera niso bile prošnje pravočasno vložene, se bodo izročila leta, ako bodo imela na »plašču«, na obrestnih in obnovitvenih izkaznicah opazko, da niso bila prevzeta od avstrijske republike. Te prošnje se bodo smatralo kot pravočasno vložene, ako dosegajo najkasneje 15. oktobra t. l. pri pristojni davčni oblasti (§ 70 omenjene naredbe), oziroma ako so bila ta dan oddana na pošti kot priporočena pisma. Že kontrolirana vojna posojila in oni titri avstrijskih vojnih posojil za katera so imejitelji že vložili prošnjo za prevzetje, so izvzeti od posledic začasnitve. Za one titri avstrijskih vojnih posojil, ki so last pristojnikov ali držav, ki niso dobila nobenega ozemlja na več avstro-ogrskem monarhiju, ne velja omenjena naredba, ampak bo to vprašanje uređeno avstrijska republika s posebnim zakonom, ki se že pripravlja.

— g Vprašanje tržaškega vzorčnega sejma. V Trstu se je vršila pod predsedstvom komendatorja Mosconija zanimiva konferenca c priprediti vzorčnemu sejmu. Govorilo se je o absolutni potrebi sejma z ozirom na politični položaj Trsta v svrhu izenačenja aktivnosti novih držav na bivšem avstro-ogrskem ozemlju. Agonija, na kateri trpi Trst, se mora ozdraviti z energično voljo Tržačanov, ne pa z večnim pričakovanjem vladne pomoči. Trst mora paralizirati tujo konkurenco z reklamo, to je s pripreditvijo vzorčnega sejma. Dr. Mann je govoril o strašnem trgovskem zastolu Trsta, ki ga more rešiti le institucija vzorčnega sejma. Tako so taričali vsi po vrsti. Kakor pravi italijansko poročilo, so za pripreditev sejma tudi vsi jugoslovenski poslanci. Pribjedne konference se bodo udeležili vsi gospodarski krogovi v Julijski Benečiji.

— g Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska uprava za Slovenijo je novo določila prodajne cene premoga z državnega premognovnika Velenje ter tri tem zninila dosedanje cene: pove cene veljajo od 1. oktobra t. l. Jadrano določene cene so: za lignit: K 32, K 31, K 30, K 24; za kosovec: K 30, K 29, K 28, K 22; za drobni premog: K 25, K 24.

— g Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska uprava za Slovenijo je novo določila prodajne cene premoga z državnega premognovnika Velenje ter tri tem zninila dosedanje cene: pove cene veljajo od 1. oktobra t. l. Jadrano določene cene so: za lignit: K 32, K 31, K 30, K 24; za kosovec: K 30, K 29, K 28, K 22; za drobni premog: K 25, K 24.

Trg. učenec
pošten, zanesljiv, kateri ima veselje do trgovine, z boljšo izobrazbo, se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga
Ivan Rojnik, Slovenjgradec.

Službe išče
kot trgovski pomočnik ali agent, potovalec, zmožen tudi pisarniškega dela, mlaedenič, samostojen, iz postene slov. družine, govor slovensko italijansko in nemško, lepe pisave. Naslov pri uprav. Slovenskega Naroda. 7321

50.000 bukovih pravov
se dobavi do 31. maja 1922. Ponudbe z navdho cene do konca tega meseca in »Zanesljivi na dobitavci« poštno ležeče Domžale, Gorenjsko. 735

Lepa pesa
je napredaj pri
v. Starinu, mesecu, Glince 30.

K 23, K 17; za zdrob: K 23, K 22, K 21, K 15 za 100 kg loko postala Velenje. Za vsako vrsto premoga so določene 4 cene; prava cena velja za velenjski okoliš, druga za celjski okoliš, tretja za mariborski okoliš, za vso Kranjsko in za Hrvatsko do Zagreba; četrta za vse še oddaljene kraje. Diferenciranje cen za premog, namenjen v oddaljene kraje, se je uvelio vsedl visokih prevoznih stroškov, ki so onemogočevali prevoz v oddaljene kraje; sedaj se višji transporti stroški izvravljajo z nižjim ceno. V cenah so vštete tudi vse pristojbine. S tem se je velenjski premog tako pocenil, da je vsakomur mogoče preskrbeti se s cenenim kurivom za bodoči zimo; tudi industriji le zagotovljeno ceno gorivo.

— g Protest sarajevskih gospodarskih krovov proti trasi jadranske železnice mimo Sarajeva. Sarajevski gospodarski krogi so sklenili, da prično veliko protestno akcijo proti omalovaževanju Sarajeva, ki bi izgubil vso važnost, ako bi šla nova jadranska proga po dolini Drine in Tare v Kotor. Ta proga bi šla skozi zapušcene kraje, ki bi potrebovali najmanj sto let za razvoj in napredek, dočim bi Sarajevo izgubilo svojo gospodarsko važnost za celokupno državo.

— g Likvidacija kurzne diferenčne na kompenzacijsko pogodbo z Avstrijo. Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom v Beogradu poroča Zvezzi trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo, da je treba v svrhu likvidacije akreditivnih ostankov priložiti prošnjam dvodinarski kolek in potrdilo o plačenem davku za leto 1920 in prvo polovico 1921. Prošnje je treba nasloviti na Centralno upravo v Beogradu, Krška ul. 14. Rok za vlaganje prošnje potrebuje 30 dnj po dnevu objave poziva, to je 16. oktobra 1921. Po pregledu prošnje se bodo izdali plačilni nalogi za Slovenijo potom prehodno Gospodarskega urada v Ljubljani.

— g Izvoz ovacju sprejem konj iz Nemčije. Dne 10. t. m. se je vršila seja gospodarsko-finančnega komiteja, na kateri se je razpravljalo o predlogu ministrištva za kmetijstvo in vode, o izvozu ovc, o sprejem konj iz Nemčije, o sprejemu živine iz Bolgarije po nemških mirovih pogodb, kakor tudi o predlogu ministrištva za promet glede oprostitve pomorskih in brodarskih podjetij od plačila vojaških takš.

— g Zavarovanje zoper točo. V ministru za kmetijstvo je izdelan načrt zakona o zavarovanju posvetne predstojnice. Ta zakonski načrt je predložen ministriškemu svetu v odobrjev in se bo pozneje predložil kmetijskemu svetu in narodni skupščini. Zakonski predlog obsega načrt sistematičnega zbiranja denarja za povračilo škode, in sicer potom plačevanja davka, kakor tudi s sistematičnim ocenjevanjem škode po pomočni komisiji.

— g Prodaja pločevinastih škatljic. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zborinci v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konzerv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantinskem skladu v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantinskem skladu v Mariboru. Na celo v posameznem skladu se nahajajočo količino glaseče se pismeno ali ustnem ponudb se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri divizijski intendanturi v Ljubljani ali pri komandi vojnega okrožja v Mariboru.

— g Dobava 60 vagonov krušne pšenične moke. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zborinci v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konzerv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantinskem skladu v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantinskem skladu v Mariboru. Na celo v posameznem skladu se nahajajočo količino glaseče se pismeno ali ustnem ponudb se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— g Za sanacijo poliske valute. Iz Varšave javlja, da je odšel v Pariz poslanec Sadzhevski, ki bi v imenu finančnega ministra skušal dobiti pomoč inozemskega kazalnika za sanacijo poliske marke.

— g Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska uprava za Slovenijo je novo določila prodajne cene premoga z državnega premognovnika Velenje ter tri tem zninila dosedanje cene: pove cene veljajo od 1. oktobra t. l. Jadrano določene cene so: za lignit: K 32, K 31, K 30, K 24; za kosovec: K 30, K 29, K 28, K 22; za drobni premog: K 25, K 24.

— g Dobava 60 vagonov krušne pšenične moke. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zborinci v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konzerv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantinskem skladu v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantinskem skladu v Mariboru. Na celo v posameznem skladu se nahajajočo količino glaseče se pismeno ali ustnem ponudb se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— g Za sanacijo poliske valute. Iz Varšave javlja, da je odšel v Pariz poslanec Sadzhevski, ki bi v imenu finančnega ministra skušal dobiti pomoč inozemskega kazalnika za sanacijo poliske marke.

— g Cene za premog iz drž. rudnika Velenje. Pokrajinska uprava za Slovenijo je novo določila prodajne cene premoga z državnega premognovnika Velenje ter tri tem zninila dosedanje cene: pove cene veljajo od 1. oktobra t. l. Jadrano določene cene so: za lignit: K 32, K 31, K 30, K 24; za kosovec: K 30, K 29, K 28, K 22; za drobni premog: K 25, K 24.

— g Dobava 60 vagonov krušne pšenične moke. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zborinci v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konzerv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantinskem skladu v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantinskem skladu v Mariboru. Na celo v posameznem skladu se nahajajočo količino glaseče se pismeno ali ustnem ponudb se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

— g Dobava 60 vagonov krušne pšenične moke. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznana trgovski in obrtniški zborinci v Ljubljani, da proda okoli 25.000 pločevinastih škatljic od konzerv in prepečenca. Od teh škatljic se jih nahaja okoli 10.000 v intendantinskem skladu v Ljubljani, okoli 15.000 pa v intendantinskem skladu v Mariboru. Na celo v posameznem skladu se nahajajočo količino glaseče se pismeno ali ustnem ponudb se sprejemajo 18. oktobra t. l. dopoldne v intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, dne 21. oktobra t. l. dopoldne v pisarni vojnega okrožja v Mariboru. Pogoje je moč vpogledati pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Najnovejša poročila.

POV RATEK KRALJA IN PAŠIČA.

— Beograd, 13. oktobra. (Izv.) Kakor javlja »Pravda«, iz Pariza zatrjujejo Pašiću blizu stojec krog, da se Nj. Vel. kralj Aleksander in ministriški predsednik g. Nikola Pašić povrnil še pred sklicanjem narodne skupščine v Beograd. Da se kralj v kratkem povrne v Beograd, je verjetno, ker je 11. t. m. odpotoval dvorni maršal Damjanović v Pariz.

ZLOBNO IZMISLJENE VESTI O KRALJEVI ABDIKACIJI.

— Pariz, 13. oktobra. (Izvirno) »Chicago Tribune« je prinesla včeraj vest, da se je kralj Aleksander po daljših razgovorih z ministriškim predsednikom Pašićem odpovedal prestolu v korist kraljeviču Gjorgiju. Ta vest je zlobna in popolnoma izmišljena.

SESTANEK PASIČA Z DELLA TORRETO. — VPRASANJE REKE.

— Pariz, 13. oktobra. (Izvirno) V tukajšnjih diplomatskih krogih smatrajo, da je g. Nikola Pašić svoje bivanje v Parizu uporabil iz važnih razlogov tudi za to, da se je sporazumel z italijanskim zunanjim ministrom Della Torretto za skupščino sestanek. Sestanek se vrši v Rimu, kamor bo pozvan tudi predsednik reške vlade Zanella. Konferenca ima namen, ustvariti aranžma v reškem vprašanju.

FINANČNI MINISTER ODPO TUJE V LONDON.

— Beograd, 13. oktobra. (Izvirno) Finančni minister dr. Kumanudi je včeraj ministriškemu svetu naznani, da od 15. oktobra odpotevuje v London v svrhu pogajanj za poslednje predpriprave za gradnjo.

NARODNA SKUPŠČINA.

— Beograd, 13. oktobra. (Izv.) Ministrski svet je na včerajšnjem svoji seji razpravil o sklicanju narodne skupščine. Odrejeno je, da se narodna skupščina sklice za 20 t. m., kakor je to že določeno v ustavi. Z ozirom na to je vladu takoj brzojavno pozvala ministriška predsednika g. Pašića na vrnitev. Na danšnjem dopoldanski seji se definitivno odloči sklicanje skupščine. Tej seji bo prisostvoval tudi predsednik skupščine dr. Ivan Ribar.

DRŽAVNI DOHODKI.

— Beograd, 13. oktobra. (Izvirno) Sedemmesečni proračun dvanajstinstva je izkazoval dohodkov na na troškarini 89.860.729 dinarjev, toda že v prvih 4 mesecih je bilo na troškarini vplačanih 113.436.730 dinarjev. Dohodki na takših in prispevkih so bili budgetirani za 4 mesec zneskom 33.803.058. plačanih pa je bilo 64.557.343 dinarjev. Državni dohodki načrtovali izkazujejo znotraj narave.

Družbeni društvo tiskarjev v Ljubljani

priredi v nedeljo, dne 16. oktobra o priliki svoje 25 letnice v veliki dvorani hotela »UNION«

ZABAVNI VECER

S o b a

nemebtovana, s posebnim vhoodom, se
ide za takoj. Ponudbe pod „Strok.
tradrnik 7351“ na upravnistvo Slovenskega
Naroda. 7351

Stenografinja

popolnoma veča slovenske in nemške
stenografske, se sprejme takoj. Zacetni
niso izključene. Ponudbe pod „Ste-
nografinja 896–7350“ poštno ležeče
Ljubljana. 7350

500 kron nagrade

dobi oni, kdor preskrbi solidnemu go-
spodu v mestu sobo. Če le mogoče z
električno razsvetljavo. Ponudbe pod „In-
zenjer 7339“ na upravo Sl. Nar. 7339

Sprejme se oskrbnik
s trgovsko naobrazbo sredine starosti.
Naslov pove An. zavod Drago Bo-
soljak & drug, Ljubljana, Sodna ul.
Stev. 5. 7338

Sobo išče

za takoj v sredini mesta bančni uradnik,
samec, po možnosti s hranom. Po-
nudbe pod „Vesna 7348“ na upravo Sl.
Naroda. 7348

Trg. pomočnik

dobrimi referencami, dober manufak-
turist in železninar

se takoj sprejme
v trgovino z mešanim blagom pri Jos.
Kodriču v Sv. Križu pri Kostanjevici.
Istotam se sprejme tudi vajenec, ki je
dovršil vsaj 5 razredov ljud. šole. 7349

Divjačino:

žajce, srne, jelene, fazane, jerebice, divje
race kupuje vsako množino po najvišji
cenah E. Vajda, izvoz perutnine in div-
jačine Cakovec, Međimurje Tel. In-
erurb. 59. 71021

Išče se spretna blagajničarka

za tukajšnjo detajno trgovino. Pismene
ponudbe pod Šifro „blagajničarka/7330“
na upr. Slov. Nar. 7330

Sprejemem

mlaide inteligenčne delavce, katere bi
izčeli v papirni stroki. Kartončna tov.
I. Bonac, Copova cesta 16. 7327

Ceno se proda

nov kostum, boa, klobuk in po-
vršna jopicica. Naslov pove uprava
Slov. Naroda. 7344

Svoarilo.

Jaz nisem plačnica za svojega moža
Antona Žgajnarja, ki dela razne dolgove.
Antonija Žgajnar, mesarica.

Zenitna ponudba!

Boljše situirana dama (vdova), srednje
starosti, mirna in dobra, ki bi bil glavni
smoter sreča družine, želi znanih s pri-
mem, značajnim gospodom svrhu že-
nitve. Ponudbe pod „Obnovitev sreče
7342“ na upravo Slov. Naroda. 7342

Pozor gostilničarji!

Prodam dobro ohranjen krasen avtomat,
goda na lok. Ogleda se v gostilni št. 37
v Trebnjem, Dolenjsko. Cena po dogovoru.
7340

Fotografični aparat

6x9 na filme, z vsemi potrebščinami,
ceno na prodaj. Na ogled pri Aloma
Company d. o. z. Ljubljana, Kongresni
trg 3. 7359

Prijazno stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, z elek-
trično razsvetljavo v predmestju se za-
menja s stanovanjem z dvema soba-
ma in hubinijo v mestu. Dopise pod
št. R. 16–7335 na upravo Sl. Naroda
7335

Prijazno stanovanje

obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, z elek-
trično razsvetljavo v predmestju se za-
menja s stanovanjem z dvema soba-
ma in hubinijo v mestu. Dopise pod
št. R. 16–7335 na upravo Sl. Naroda
7335

Realitete naprodaj.

Hotel 30 sob, restavracija, kavarna in
vinška trgovina. Krasne gostilne in trgo-
vine v mestu in deželi. Pekarna, gostilna
in sodišča v 14 oroval zemlje, 90
orel smrekovega gozda 30–40 letnih
50.000 K. Lepa kmetijška in vinograd-
ska posestva, veleposestva, graščine,
hise, vile, mlini i. t. d. Karol Brozak
Celje, Dolgoce 3. 6953

**Preoblikoval-
nica klobukov**

za dame in gospode
Barborič - Zavrsan
Mestni trg 6.—7.

Najboljše okrepčjuče

tično
sredstvo za odraslo in otroke je
željno vino lekarinja G. Piccolis
v Ljubljani. 60

**Koniske
odeje**

in fine volnene odeje v največji
izbiri po tovarniških cenah pri

Predaja se tri predajalne**M I Z E**

Naslov pove upravnistvo Slovenskega
Naroda. 7317

Išče se

pripraven pisarniški prostor, ob-
stoječ iz trgovskega lokalca ali treh
sob. Ponudbe pod št. 1477–7326 na
upravo Slov. Naroda. 7326

Službe išče

kolar, dobro izurjen, vajen tudi boljšega
delca ter zmožen samostojno voditi pod-
jetje. Ponudbe pod „Prika moč 7274“ na
upravo Slov. Naroda. 7274

Traži se

kasa (blagajna) Nr. 9 ili 1, i jedna Nr.
5 ili 6. Ponude gostilna Tancar, Jesenice.

Oglas.

Veliki mesecni semnji za konje,
govedo, prešiče in kramo se vrše
v Divači dne 26. vsekega
meseca. 7250

Kupi se

hiša v sredini mesta ali trga s trgov-
skim lokalom ali pekarijo na Dolenjskem
ali Štajerskem. Ponudbe pod „Kupi se
7297“ na upravo Slov. Naroda. 7297

Išče se

mesetna soba

s posebnim vhoodom eventualno z osku-
bo, ali pa manjše stanovanje z opravo
ali brez oprave proti zelo dobrimi najem-
nini. Ponudbe na počitni predaj
št. 53. 4805

Prazne nove in rabljene

vreče (djakove)

vsaki množini po najnižji ceni pri
FR. SIRC, KRAJN.

Rupajem suhe gebe, fižol, brinjevo olje.

Absolventinija

trgovske tečaja, veča slovenskega
českega in nemškega jezika v gorovju
in pisavi, išče primerno mesto za takoj.

Ponudbe pod „Oktoper 7242“ na upravo
Slov. Naroda. 7242

trgovskega tečaja, veča slovenskega
českega in nemškega jezika v gorovju
in pisavi, išče primerno mesto za takoj.

Ponudbe pod „Oktoper 7242“ na upravo
Slov. Naroda. 7242

Učiteljica Glasbene Matice

žell privatno podučevati klavir. Majš
učence in začetnike poučuje po naj-
večji metod. Ponudbe pod „1–3 po-
polan 7287“ na upravo Sl. Naroda. 7287

Proda se

lepa enonačnastropna hiša z lepim vrtom
v Ljubljani. Cena zmerna, stanovanje
na razpolago. Naslov pove uprava Slov.
Naroda. 7272

Kožuh

kratek, dobro ohranjen, se proda. Na-
slov pove uprava Slov. Naroda. 7302

Avto

Laurin & Klement, 12 HP, 4 cilindri,
štiriseden, generalno repariran, se
proda. Istotam se proda moško kolo z
dvojnato prestavo. Vpraša se pri V.
Foršič, Slovenska ul. 17. 7214

Zmožen odvetniški kandidat

event. s subst. pravico do takoj ali
kasnejši v veliki odvetniški pi-
škarji v Ljubljani. Pogoji zelo ugodni,
event. poznejša družba. — Doptisi pod
Eksistenco 7209 na upravnistvo Slov.
Naroda. 7209

Zavarovalnica v Ljubljani

sprejme spretne in dobro uvedene akvizi-
terje za živiljenjsko in požarno stroko,
ter zastopnike v vseh večjih krajih Slo-
venije. Ponudbe pod „B. Š. 7206“ na
upravo Slov. Naroda. 7206

Tapetniški pomočnik

se sprejme v stalno delo. Istotam
se sprejme valjeneo. - Ivan Černe,
Dunajska cesta. 7127

Nova hiša

s 4 stanovanji in vrtom v Sp. Šiški se
proda iz proste roke. Istotam se proda
različno pohištvo radi odpotovanja. Po-
zive se v Žibertovi ulici 188, pritličje.

Šofer

z dobrimi spričevali se sprejme
k Sauerjevemu tovornemu avto-
mobilu. Ponudbe s prepisi spri-
čeval na Ed. Suppanz, Pristava.

7262

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,**Kranj, Ljubljana, Maribor, Metko-****vić, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,****Zadar, Zagreb, Trst, Wien.**

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v

tu- in inozemstvu.

7310

7311

7312

7313

7314

7315

7316

7317

7318

7319

7320

7321

7322

7323

7324

7325

7326

7327

7328

7329

7330

7331

7332

7333

7334

7335

7336

7337

7338

7339

7340

7341

7342

7343

7344

7345

7346

7347

7348